

X628.111.13  
Қ18

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім  
министрлігі  
Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды Ұлттық зерттеу  
университеті

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА БЛОКЧЕЙН  
ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУДЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ  
РЕТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕЛІК  
МӘСЕЛЕЛЕРІ**  
*Монография*

Қарағанды, 2025

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім  
министрлігі

Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды Ұлттық зерттеу  
университеті

Ильясова Г.А., Сабыржан А., Айтимов Б.Ж., Токатов Р.А.,  
Жамбурбаева С.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА БЛОКЧЕЙН  
ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУДЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ  
РЕТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕЛІК  
МӘСЕЛЕЛЕРІ**

Монография

*Васильев - И.М. ред.*

І. Жансүгіров атындағы ЖУ  
Ғ. Орманов атындағы  
кітапхананың бас оқу залы

Инв.№

417166

Қарағанды, 2025

X628.111.13

УДК 34  
ББК 67  
К18

**Авторлар:**

Ильсова Г.А. – Кіріспе және Қорытынды, §1.1, 2-тарау, §3.2  
Сабыржан А. – §1.2  
Айтимов Б.Ж. – 2-тарау  
Тоқатов Р.А. – §1.4, §3.1  
Жамбурбаева С. – §1.3

**Сын пікір жазғандар:**

Каудыров Т.Е., заң ғылымдарының докторы, профессор,  
М.С. Нәрікбаев атындағы Қазақ гуманитарлық-заң университеті.  
Акимбекова С.А., заң ғылымдарының докторы, доцент, Қаспий  
университетінің «Әділет» жоғары құқық мектебі.  
Абдижами А.Ж., заң ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған  
профессор, Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды Ұлттық зерттеу  
университеті.

Шайменова А.Б. PhD, ассистент-профессор, Академик Е.А.Бөкетов  
атындағы Қарағанды Ұлттық зерттеу университеті.

ISBN 978-601-08-5480-2

Ильсова Г.А., Сабыржан А., Айтимов Б.Ж., Тоқатов Р.А.,  
Жамбурбаева С. Қазақстан Республикасында блокчейн технологиясын  
қолдануды құқықтық реттеудің теориялық және тәжірибелік мәселелері.  
Монография. / Ред. Г.А. Ильсова. – Қарағанды: Colorprint ЖШС баспасы, 2025.  
— 336 бет.

Монография ЖТН АР 19679658 «Қазақстан Республикасында  
блокчейн технологиясын қолдануды құқықтық реттеу: теория және тәжірибе»  
атты гранттық іргелі зерттеу жобасы бойынша әзірленді. Монографияда  
Қазақстанда цифрлық экономика құрудың келешегі - блокчейн технологиясын  
экономика салаларында және мемлекеттік басқару саласында қолдануды  
құқықтық реттеудің теориялық және тәжірибелік мәселелері зерттеліп, қазіргі  
құқықтық доктрина тұжырымдарына талдау жүргізілген.  
Монография жоғарғы оқу орындарының ғылыми қызметкерлеріне,  
студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, сондай-ақ құқықтану саласына  
қызығушылық танытқан баршаға ұсынылады.

© Ильсова Г.А., Сабыржан А., Айтимов Б.Ж., Тоқатов Р.А., Жамбурбаева  
С., 2025

**МАЗМУНЫ**

Белгілеулер мен қысқартулар.....	4
Кіріспе.....	6
1. Блокчейн технологиясын қолдану Қазақстан Республикасында цифрлық мәдениетті дамытудың алғышарты ретінде.....	20
1.1 Блокчейн технологиясы: ұғымы, артықшылықтары, түрлері және қолдану салалары.....	20
1.2 Қазақстан Республикасында блокчейн технологиясын қолданудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігі.....	56
1.2.1 Экономика саласындағы блокчейн технологиясының мәні мен маңызы.....	56
1.2.2 Экономикада блокчейн технологиясын қолданудың халықаралық тәжірибесі.....	76
1.2.3 Блокчейн технологиясының экономиканың дамуына әсері.....	89
1.3 Блокчейннің мемлекеттік басқару саласындағы рөлі.....	100
1.4 Smart келісім-шарт тұжырымдамасы.....	119
2 Блокчейн технологиясын қолдану арқылы дербес деректердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері: заңнаманы жетілдіру мәселелері мен келешегі.....	186
2.1 Дербес деректердің ұғымы, түрлері және субъектілердің құқықтық жағдайы.....	186
2.2 Дербес деректердің қорғалуын құқықтық реттейтін халықаралық және ұлттық құқықтық нормаларға салыстырмалы- құқықтық талдау.....	206
2.3 Блокчейн технологиясын қолдану арқылы дербес деректердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мүмкіндіктері.....	227
3 Блокчейн технологиясын қолдануды құқықтық реттеу мәселелері.....	247
3.1 Блокчейн технологияларын қолданудың және оны құқықтық реттеудің әлемдік тәжірибесі.....	247
3.2 Қазақстан Республикасында блокчейн технологиясын құқықтық реттеу тетіктерін жетілдіру мәселелері.....	275
Қорытынды.....	298
Пайдаланылған қайнар көздер.....	312